

Nr 53.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till ändrad lydelse av § 8 mom. 4 i gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor; given Stockholms slott den 8 november 1912.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen dels besluta, att § 8 mom. 4 i tulltaxeförordningen skall erhålla följande ändrade lydelse:

4. Varor — — — — — gränsen.

Frihet från tullumgälder åtnjutes, under enahanda förutsättning, jämväl för dragare och fordon, som av gränsbefolkningen föras från Norge eller Finland till närbelägen ort i Sverige för att under viss kortare tid här användas till timmerforsling eller annat dylikt ändamål, likasom även för kreatur, vilka från sagda främmande länder införas för att under viss tid å sådan ort gå i bet. Därest tiden för sådan disposition inom Sverige, som nu blivit sagd, överstiger tre månader, skall medgivande av tullfrihet ankomma på prövning av generaltullstyrelsen i enahanda ordning och under villkor, som här ovan i mom. 1 föreskrivas,

dels ock förklara, att förestående bestämmelser skola tillämpas från den dag, Kungl. Maj:t bestämmer.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Theodor Adelswärd.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl.
Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms
slott den 8 november 1912.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
friherre ADELSWÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet friherre Adelswärd anförde härefter.

Under den s. k. mellanrikslagens tid kunde svenska och norska hästar och fordon utan synnerligt hinder av tullförfattningarna föras över gränsen från det ena riket till det andra för att under längre eller kortare tider användas för timmerdrivning och därefter återföras till sina respektive hemland.

Sedan emellertid mellanrikslagen år 1897 upphört att gälla, inträdde nya förhållanden i detta avseende. Efter nämnda tidpunkt bestämdes nämligen i en årligen utfärdad förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge de fall, då varor finge tullfritt införas från Norge till Sverige. Denna

förordning ersattes år 1906 med en likaledes årligen utfärdad förordning rörande enbart gränstrafiken mellan de båda länderna. Dessa årliga förordningar, av vilka den sista var av den 6 maj 1910, medgävo tullfrihet för hästar, som från Norge fördes över gränsen, endast i två fall, nämligen *dels* då de erfordrades för skötsel av svensk egendom med samma ägare eller brukare som närbelägen egendom i Norge, *dels ock* då de såsom dragare användes endast för transport av gods eller personer från Norge till Sverige. För till timmerdrivning i Sverige använda norska hästar medgävo således berörda förordningar ej tullfrihet och ej heller hade några allmänna bestämmelser varit meddelade i fråga om rätten att tullfritt disponera från Norge införda hästar. Emellertid hade den praxis utvecklats sig, att från Norge för ifrågavarande ändamål införda hästar det oaktat varit befriade från tullavgift, dock att för åtnjutande av dylik befrielse vederbörande måst underkasta sig vissa kontrollåtgärder. Sålunda hade erfordrats, att, därest hästarna skolat någon längre tid kvarbliva i Sverige, framställning om tullfrihet för desamma gjorts hos generaltullstyrelsen. I andra fall åter hade hästarna fått disponeras, om dessa och de personer, som haft med hästarna att skaffa, varit för gränsbevakningen kända, efter blott och bart en anmälan vid närmaste gränstation, men, om hästarna och ifrågavarande personer icke varit av gränsbevakningen kända, mot tulldeposition.

Efter ikraftträdandet av nu gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor den 9 juni 1911 hava förhållandena i nu ifrågavarande avseende ånyo undergått en förändring. Bestämmelser motsvarande de i gränstrafikförordningarna meddelade återfinnas i berörda tulltaxeförordning under § 4 r, §§ 5, 6 och 7 samt § 8 mom. 4 och § 9 mom. 2 och äro, i vad de angå hästar (§ 4 r samt §§ 6 och 7), i huvudsak oförändrade, dock med någon skärpning beträffande återutförelsen av till transport av gods eller personer från Norge till Sverige använda dragare. Gränstrafikförordningarna kunde visserligen i och för sig strängt taget icke föranleda befrielse från tullavgift för hästar, som införts från Norge för att användas vid timmerdrivning här i riket, men den dåvarande tullagstiftningen gav friare händer åt praxis, och på sådant sätt blev det möjligt att bereda tullfrihet för hästar, som infördes för nu ifrågavarande ändamål. Med den nu gällande tulltaxeförordningens avfattning är detta uteslutet, närmast därför att i sagda förordning under § 8 mom. 1 intagits bestämda föreskrifter rörande de fall, i vilka generaltullstyrelsen äger medgiva tullfrihet för vara under viss kortare tid, och bland dessa fall icke förekommer det nu omhandlade.

Också hava, enligt vad jag inhämtat, framställningar om tull-

frihet för från Norge införda hästar, som varit ämnade att användas vid timmerdrivning här i landet, vare sig framställningarna gjorts hos generaltullstyrelsen eller vederbörande lokaltullmyndighet, numera städse avslagits, vadan vid införsel av dylika hästar tull jämlikt rubriken nr 50 i gällande tulltaxa måst erläggas med 50 kronor per häst.

Vad nu angår de norska myndigheternas ställning till frågan om tull å svenska hästar, som för timmerdrivning införts i Norge, medgavs under gränstrafikförordningarnas tid tullfrihet för dylika hästar med iakttagande av i huvudsak samma kontrollåtgärder, som hos oss då tillämpades. I Norge har emellertid ej någon förändring i avseende å tullbehandlingen av från Sverige införda hästar inträtt, utan medgives alltjämt och på samma sätt som förut tullfri införsel av svenska hästar, avsedda att användas vid timmerdrivning. De restriktiva åtgärderna från svensk sida hava därför framkallat ovilja hos den norska gränsbefolkningen, vilket är så mycket mera förklarligt som, enligt vad jag inhämtat, antalet norska hästar, som för nu ifrågavarande ändamål införas till Sverige, är betydligt lägre än antalet svenska hästar, som för samma ändamål införas till Norge.

I en till chefen för finansdepartementet ställd skrivelse av den 18 juli 1912 har ministern för utrikes ärendena meddelat, bland annat, följande. Under framhållande av de olika grundsatser, som, enligt vad jag ovan nämnt, numera i tullavseende tillämpades i Norge och i Sverige vid införsel av hästar, som äro ämnade att i det andra riket användas vid timmerdrivning, hade härvarande norske minister i skrivelse till ministern för utrikes ärendena, på sin regerings befallning, tillkännagivit, att då det kunde antagas, att det förut i nu berörda avseende tillämpade förfaringssättet, ömsesidig tullfrihet på båda sidor om gränsen, vore överensstämmande med de svenska gränsboarnas intressen, norska regeringen, innan vidare åtgärder i saken företoges, ansett sig böra söka utverka, att ett med norsk praxis överensstämmande förfarande uti ifrågavarande hänseende åter bleve infört i Sverige; och hade norska ministern i anledning härav hemställt, att här i landet åtgärder måtte vidtagas därhän, att norska hästar måtte framdeles få utan att underkastas någon tullavgift föras över gränsen till Sverige.

*Framställning
från Norge.*

I infortrat underdånigt utlåtande av den 19 september 1912 har generaltullstyrelsen, bland annat, framhållit, att frågan, huruvida det skulle befinnas lämpligt vidtaga ändring i tulltaxeförordningen, i syfte att sådan tullfrihet för norska hästar, som nu blivit ifrågasatt, komme att medgivas, i väsentlig mån vore beroende därpå, huruvida en dylik åtgärd vore betingad för tillgodoseende av den i de svenska gränstrakterna bosatta befolkningens intressen. För egen del har generaltullstyrelsen förklarat sig ej hava något att erinra mot vidtagande av åtgärder i ovannämnda syfte.

*Generaltull-
styrelsens
utlåtande
den 19 sep-
tember 1912.*

Härefter anmodades genom cirkulärskrivelse den 7 oktober 1912 Kungl. Maj:ts befallningshavande i Göteborgs och Bohus, Älvsborgs,

Värmlands, Kopparbergs och Jämtlands län att inkomma med yttrande, huruvida det för den svenska gränsortsbefolkningen i vederbörande län vore av intresse, att hästar, avsedda att användas för timmerforsling eller annat dylikt ändamål inom Sverige eller Norge och att därefter återutföras, framgent skulle kunna från grannlandet tullfritt föras över gränsen.

*Kungl. Maj:ts
befallnings-
havandes
utlåtanden.*

Kungl. Maj:ts befallningshavande i Göteborgs och Bohus län har förklarat, att inom detta län icke något intresse förefunnnes för tullfrihet i omförmält avseende. De övriga befallningshavandena åter hava svarat, att det för den svenska gränsortsbefolkningens vidkommande vore av intresse, att den ifrågasatta tullfriheten genomfördes, och har detta förhållande särskilt av Kungl. Maj:ts befallningshavande i Värmlands län starkt betonats. Nämnda befallningshavande ävensom Kungl. Maj:ts befallningshavande i Kopparbergs län hava överlämnat från vederbörande länsmän och Kungl. Maj:ts befallningshavande i Jämtlands län från vederbörande kronofogdar i ärendet infordrade yttranden, av vilka jag blott vill fästa uppmärksamheten å det av kronofogden i Jämtlands västra fögderi avgivna, vari meddelas, att före nu gällande tulltaxeförordnings trädande i kraft norska hästar införts i riket ej blott för att användas vid timmerdrivning utan även för att gå i bet å arrenderade betesmarker.

Med anledning av sålunda förebragt utredning i ärendet anbefalldes generaltullstyrelsen genom nådig remiss den 24 oktober 1912 att avgiva underdånigt förslag ej mindre till sådant tillägg till gällande tulltaxeförordning, att tullfrihet för viss kortare tid skulle kunna medgivas för utländska dragare, som fördes över gränsen för att inom riket användas till timmerforsling eller annat dylikt ändamål samt därefter återutföras, än även till provisoriska bestämmelser i enahanda syfte, att tillsvidare tillämpas i avvaktan på den framställning, som kunde komma att avlätas till nästsammanträdande Riksdag, samt på Riksdagens härav föranledda beslut.

*Generaltull-
styrelsens
utlåtande den
31 oktober
1912.*

Till åtlydnad härav avgav generaltullstyrelsen den 31 oktober 1912 utlåtande och förslag i ämnet. Generaltullstyrelsen hemställde därvid, att vederbörande tullmyndigheter vid gränsen skulle erhålla befogenhet att för en tid av högst 3 månader medgiva tullfri disposition för nu ifrågavarande ändamål av dragare och fordon på enahanda sätt, som enligt § 8 mom. 4 tulltaxeförordningen vore medgivet i fråga om därstädes omförmälda varor, men att, om längre tids disposition avsåges, medgivandet skulle ankomma på prövning av generaltullstyrelsen i enlighet med föreskrifterna i mom. 1 av samma paragraf; och har generaltullstyrelsen framhållit, att

en dylik anordning vore praktisk i tillämpningen, vartill komme, att i de fall, då lokaltullmyndigheten beviljade tullfriheten, varuägaren komme att besparas utgiften för lösen av generaltullstyrelsens protokoll.

Med anledning av kronofogdens i Jämtlands västra fögderi lämnade meddelande, att tullfrihet tillförne medgivits jämväl för hästar, vilka införts för att gå i bet å svenska marker, har generaltullstyrelsen förklarat sig anse det kunna vara till fördel för svenska jordägare att kunna bortarrendera betesrätten till norrmän samt på grund därav föreslagit, att tullfriheten även borde avse kreatur, som infördes för att gå i bet.

Vidare har generaltullstyrelsen hemställt, att Finland i nu ifrågasvarande avseende måtte likställas med Norge, samt att de erforderliga nya bestämmelserna måtte införas i tulltaxeförordningen såsom ett tillägg till dess § 8 mom. 4.

Vad beträffar de ifrågasatta provisoriska bestämmelserna anser generaltullstyrelsen desamma böra innehålla förklaring, att, i avbidan på definitivt beslut i denna fråga, dragare och fordon, införda av gränsbefolkningen för timmerforsling eller annat dylikt ändamål, må disponeras emot deposition hos vederbörande tullmyndighet vid gränsen av belöpande tullavgift samt iakttagande av de kontrollföreskrifter, som av tullmyndigheten meddelas i och för behörig identifiering vid återutförelsen, ävensom att, därest den ifrågasatta tullfriheten bliver genom allmän författning medgiven, de deponerade beloppen skola till vederbörande återbetalas, i den mån varorna återutförts inom ett år efter införelsen, men, i händelse sådan tullfrihet icke varder medgiven, i vederbörliga journaler uppdebiteras.

För tryggande av fortfarande tullfrihet i Norge vid införel från Sverige av hästar, avsedda att användas vid timmerdrivning, torde vara nödvändigt, att enahanda tullfrihet här i riket medgives för från Norge införda hästar. Behovet av denna tullfrihet för Sveriges del är enligt min mening av den förebragta utredningen i ärendet till fullo ådagalagt.

*Departements-
chefen.*

Vad beträffar generaltullstyrelsens förslag om tullfrihet jämväl för kreatur, som införas för att i Sverige gå i bet, synes det mig lämpligt, att i detta sammanhang bestämmelser jämväl härom införas. Generaltullstyrelsen har vidare föreslagit, att den ifrågasatta tullfriheten skulle gälla ej blott dragare, fordon och kreatur, som införas från Norge, utan ock sådana, som införas från Finland. Emot denna anordning, som synes betingad av gränsförhållanden av likartad beskaffenhet med de norska, har jag så mycket mindre något att erinra som de nu ifrågasatta nya bestämmelserna i tulltaxeförordningen i sådant fall komme att stå i full överensstämmelse med de i § 8 i samma förordning förekommande föreskrifterna angående vissa lättnader i tullavseende för den närmast gränsen mot ej mindre Norge än även Finland boende befolkningen, vilka föreskrifter hava att tillgodose ett behov jämförligt med det nu förevarande. Vad angår den ifrågasatta bestämmelsens avfattning har jag låtit inom finansdepartementet vidtaga några jämk-

ningar i generaltullstyrelsens förslag, vilka emellertid icke innefatta någon förändring i sak av detsamma.

Vad beträffar de av generaltullstyrelsen föreslagna provisoriska bestämmelserna, föranleda de icke annan erinran från min sida, än att i syfte att förtydliga desamma en mindre omredigering synes erforderlig.

Sedan föredragande departementschefen härefter uppläst förslag till ej mindre ändrad lydelse av § 8 mom. 4 av gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor än även kungörelse med provisoriska bestämmelser i fråga om deposition i vissa fall av tullavgifter för dragare och fordon, som från Norge eller Finland föras över gränsen, hemställde departementschefen, *dels* att nådig kungörelse av den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar, måtte utfärdas, *dels ock* att, Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen besluta,

att § 8 mom. 4 av gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor skulle erhålla den ändrade lydelse, det därutinnan upplästa förslaget innehölle ävensom att de förändrade bestämmelserna skulle tillämpas från den dag, Kungl. Maj:t bestämde.

Till dessa av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställanden behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall; och skulle proposition till Riksdagen avlätas av den lydelse, bil. litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Teodor Franzén.

Bilaga.

KUNGL. MAJ:TS NÄDIGA KUNGÖRELSE

med provisoriska bestämmelser i fråga om deposition i vissa fall av tullavgifter för dragare och fordon, som från Norge eller Finland föras över gränsen;

given Stockholms slott den 8 november 1912.

Vi GUSTAF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes Konung, göra veterligt: att, sedan Vi denna dag beslutit avlåta nådig proposition till Riksdagen, i syfte att tullfrihet måtte medgivas för, bland annat, dragare och fordon, som från Norge eller Finland föras över gränsen för att här i riket användas till timmerforsling eller annat dylikt ändamål, Vi funnit gott att, i avvaktan på Riksdagens beslut i ämnet, förordna,

att dragare och fordon, som av gränsbefolkningen föras från Norge eller Finland till närbelägen ort i Sverige för att under viss kortare tid här i riket användas till timmerforsling eller annat dylikt ändamål, må disponeras emot deposition hos vederbörande tullmyndighet vid gränsen av belöpande tullavgift samt iakttagande av de kontrollföreskrifter, som av tullmyndigheten meddelas i och för behörig identifiering vid återutförelsen, ävensom

att de deponerade beloppen skola, därest den ifrågasatta tullfriheten bliver genom allmän författning medgiven, till vederbörande återbetalas i den mån varorna återutföras inom ett år efter införelsen, men, i händelse återutförelsen ej ägt rum inom sådan tid eller tullfrihet icke varder medgiven, i vederbörliga journaler uppdebiteras.

Denna förordning träder i kraft genast efter utfärdandet.

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 1 saml. 26 häft. (Nr 53.)

Det alla, som vederbör, hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit. Stockholms slott den 8 november 1912.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

(L. S.)

(Finansdepartementet.)

THEODOR ADELWÄRD.